

Sarajevo, 06.01.2020. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
30.12.2019.- 03.01.2020.

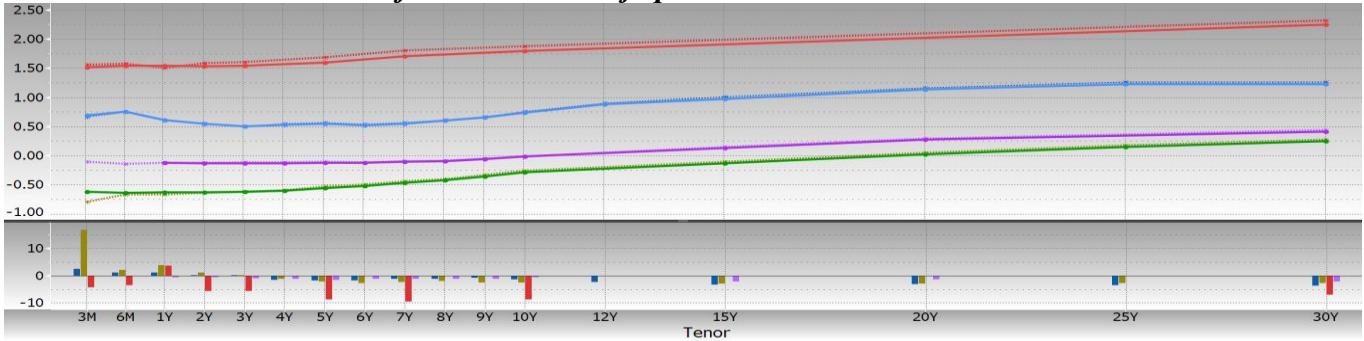
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona	SAD	Velika Britanija	Japan
	27.12.19 - 3.1.20	27.12.19 - 3.1.20	27.12.19 - 3.1.20	27.12.19 - 3.1.20
2 godine	-0,63 - -0,62 ↗	1,58 - 1,52 ↘	0,57 - 0,55 ↘	-0,12 - -0,13 ↘
5 godina	-0,53 - -0,55 ↘	1,68 - 1,59 ↘	0,57 - 0,55 ↘	-0,10 - -0,12 ↘
10 godina	-0,26 - -0,28 ↘	1,88 - 1,79 ↘	0,76 - 0,74 ↘	0,00 - -0,01 ↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi	
	27.12.19	- 3.1.20
3 mjeseca	-0,694	- -0,580 ↗
6 mjeseci	-0,665	- -0,644 ↗
1 godina	-0,643	- -0,599 ↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 03.01.2020. godine (pone linije) i 27.12.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafra je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Obveznicama eurozone se nije trgovalo između 31.12.2019. i 01.01.2020. godine, tako da prošli tjedan nije obilježen značajnim događanjima niti izjavama europskih zvaničnika. Početkom proteklog tjedna je zabilježen priličan rast prinosa sigurnijih obveznica eurozone, prilikom čega je prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica zabilježio najveću razinu od kraja svibnja 2019. godine, te je iznosio -0,185%. Međutim, rast prinosa je ubrzo korigiran nakon što su se tržišta otvorila poslije praznika, te je razina prinosa ovih obveznica u petak iznosila -0,278%, što na tjednoj razini predstavlja pad od oko 2 bazna boda. Za isto toliko su smanjeni i prinosi petogodišnjih obveznica, dok je blagi rast od oko 1 baznog boda zabilježen kod obveznica kraćeg roka dospijeća. Povećanoj potražnji za sigurnijim investicijama doprinijele su vijesti oko eskalacije odnosa između SAD i Irana, nakon što je izvršen napad na visokopozicioniranog generala Irana, te najava Irana da će odgovoriti na ove napade. Ovakva događanja su utjecala na povećanu potražnju za sigurnijim investicijama, uključujući i državne obveznice eurozone. Krajem prošlog tjedna su objavljeni nešto bolji podaci o kretanju inflacije u prosincu, gdje je zabilježen veći rast inflacije od očekivanja u Njemačkoj i Francuskoj.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomske pokazatelje	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI indeks prerađivačkog sektora – EZ (final.)	PROSINAC	45,9	46,3
2.	Stopa inflacije – Njemačka (prelim.)	PROSINAC	1,4%	1,5% 1,2%
3.	Stopa inflacije – Francuska (prelim.)	PROSINAC	1,4%	1,6% 1,2%
4.	Stopa inflacije – Španjolska (prelim.)	PROSINAC	1,0%	0,8% 0,5%
5.	Monetarni agregat M3 (G/G)	STUDENI	5,7%	5,6% 5,7%
6.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	PROSINAC	5,0%	5,0% 5,0%
7.	Promjena broja nezaposlenih – Španjolska (u '000)	PROSINAC	-40,0	-34,6 20,5
8.	GDP – Španjolska (tromjesečno) final.	III tromjesečje	0,4%	0,4% 0,4%
9.	Bilanca proračuna – Italija (u milijardama EUR)	PROSINAC	-	9,7 1,3

SAD

Prinosi na američke obveznice su tijekom proteklog tjedna smanjeni za 6 do 9 baznih bodova u odnosu na prethodni, nakon što je u napadu u Bagdadu, koji su organizirale SAD, ubijen visokopozicionirani vojni zvaničnik Irana general Soleimani. Rast političkih tenzija između SAD i Irana odrazio se i na smanjenje američkih indeksa dionica tijekom protekloga tjedna.

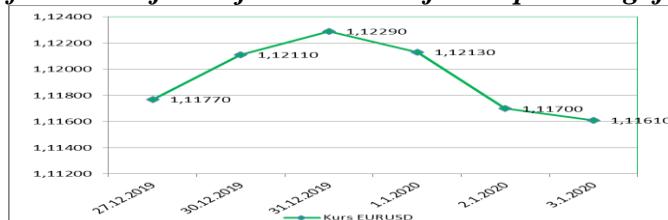
U petak je objavljen zapisnik s sjednice FOMC-a u prosincu, u kojem je istaknuto da su zvaničnici Feda stava da će monetarna politika vjerojatno ostati "odgovarajuća" u narednom razdoblju. Također, naglašeno je da globalni događaji koji su povezani sa stalnim tenzijama u pogledu međunarodne trgovine i slabljenjem globalnog ekonomskog rasta i dalje predstavljaju određene rizike za izgled ekonomije SAD. WSJ je objavio vijest da je Fed ubrizgao na tržište 56,72 milijarde USD kako bi osigurao miran početak 2020. godine. U dvije odvojene operacije Fed je ubrizgao ovaj iznos kroz repo operacije, jedna na bazi prekonoćnog repo posla u vrijednosti 29,05 milijardi USD, a druga na bazi repo ugovora u trajanju od 14 dana (27,67 milijardi USD).

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomske pokazatelje	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Zalihe veleprodaje (M/M) P	STUDENI	0,2%	0,0% 0,0%
2.	FHFA indeks cijena kuća (M/M)	LISTOPAD	0,4%	0,2% 0,7%
3.	Prodaja novoizgrađenih kuća (M/M)	STUDENI	1,4%	1,2% -1,3%
4.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	28. PROSINCA	220.000	222.000 224.000
5.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	21. PROSINCA	1.680.000	1.728.000 1.723.000
6.	Indeks potrošačkog povjerenja	PROSINAC	128,5	126,5 126,8
7.	Potrošnja građevinskog sektora (M/M)	STUDENI	0,4%	0,6% 0,1%
8.	PMI indeks prerađivačkog sektora Fed iz Čikaga	PROSINAC	47,9	48,9 46,3
9.	PMI indeks prerađivačkog sektora Fed iz Dalasa	PROSINAC	0,0	-3,2 -1,3

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio pad sa razine od 1,1177 na razinu od 1,1161.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Protekli tjedan je bio veoma miran zbog novogodišnjih praznika.

Guverner BoE Carney smatra da je sektor finansijskih usluga bio isuviše spor u smanjenju ulaganja u fosilna goriva, a takvo kašnjenje bi moglo voditi oštrom rastu globalnog zagrijavanja. Carney će, nakon što se okonča njegov mandat u BoE, ove godine postati specijalni izaslanik za klimatske promjene pri Ujedinjenim nacijama. Neki zvaničnici BoE su izrazili zabrinutost da je rekordna razina zaposlenosti i rast plaća dostigao limit, što pojačava pitanja vezno za osobnu potrošnju u budućnosti.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Krediti za kupovinu kuća	STUDENI	41.200	43.715
2.	PMI prerađivački sektor F	PROSINAC	47,6	47,5
3.	PMI građevinski sektor	PROSINAC	45,9	44,4
4.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	STUDENI	1,0	0,6
5.	Broj odobrenih hipotekarnih zahtjeva	STUDENI	65.400	65.000
6.	Monetarni agregat M4 (G/G)	STUDENI	-	4,5%
				3,5%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad sa razine od 0,85434 na razinu od 0,85335, dok je tečaj GBPUSD povećan sa razine od 1,3078 na razinu od 1,3083.

JAPAN

Financijsko tržište u Japanu proteklog tjedna je bilo relativno mirno zbog praznika, te nije bilo objavljenih ekonomskih pokazatelja za tu regiju. Tržište Japana je bilo zatvoreno od 1. do 3. siječnja.

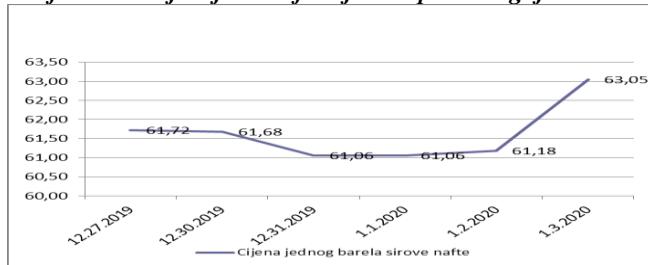
JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio pad sa razine od 122,21 na razinu od 120,49. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio pad sa razine od 109,44 na razinu od 108,09.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 61,72 USD (55,22 EUR). Početak proteklog tjedna je bio miran zbog novogodišnjih praznika. Odmah nakon praznika SAD su izvele zračne napade na Irak i tom prilikom je ubijen general Irana Qassem Soleimani. Nakon ovih događaja fjučersi na naftu u Njujorku i Londonu su povećani za 4%. Ministar odbrane SAD Mark Esper je u četvrtak izjavio da su SAD spremne da rasporede više snaga u Iraku nakon napada na njihovo veleposlanstvo u Bagdadu koji je izvršen prošlog tjedna. SAD i Iran se već suočavaju s oštrom ekonomskom kampanjom predsjednika Trumpa protiv Teherana i postoji sumnja na odmazdu Irana. Tijekom protekle godine energetski objekti Saudijske Arabije, kao i strani tankeri u Perzijskom zaljevu su bili predmet nekoliko napada, a to je regija koja uključuje pet najvećih proizvođača nafte koje su članice OPEC-a. Pojedini analitičari očekuju da će se nastaviti intenziviranje tenzija, posebice jer SAD ulaze u izbornu godinu, te se može očekivati jačanje pritisaka predsjednika Trumpa na Iran. Cijena nafte je u protekloj godini povećana za 34,46%, što je najveći godišnji rast ovog energenta od 2009. godine.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela nafte je iznosila 63,05 USD (56,49 EUR), što je najveća razina cijene zabilježena od svibnja 2019. godine. Cijena nafte je na tjednoj razini povećana za 2,15%.

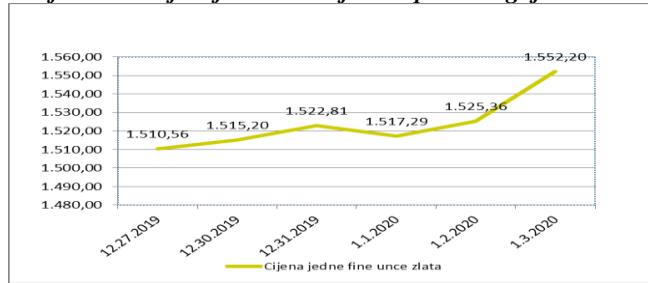
Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metalu u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.510,56 USD (1.351,49 EUR). Početkom tjedna cijena zlata je bilježila rast, usprkos pojačanim investicijama u dionice i ublažavanju trgovinskih tenzija, kao i mogućnosti fiskalnih poticaja. Zlato je 2019. godinu završilo sa cijenom koja je bila blizu najveće razine u posljednjih šest mjeseci, a ujedno je zabilježen i najveći godišnji rast od 2010. godine. Tijekom 2019. godine cijena zlata je povećana za 18,82%, a rast je bio primjetan čak i u slučajevima rasta dioničkih indeksa i poboljšanja ekonomskih podataka za Kinu. Poticaj rastu cijene zlata dali su pesimistični stavovi Feda.

Od sredine prošlog tjedna rast cijene zlata potaknut je događanjima na Bliskom istoku koja su pojačala tražnju za sigurnim investicijama. Početkom ovog tjedna cijena zlata je nastavila da bilježi rast te se našla na najvećoj razini u posljednjih šest godina. Cijena je i dalje pod snažnim utjecajima tenzija na Bliskom istoku i pojačanom tražnjom za sigurnim investicijama. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.552,20 USD (1.390,74 EUR), što je navjeća razina cijene zabilježena od travnja 2013. godine. Slično cjeni nafte, cijena jedne fine unce zlata je povećana za 2,76% u odnosu na prethodni tjedan.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.